

УДК 346.546

Т. І. ШВИДКА

кандидат юридичних наук,
асистент кафедри господарського права
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого, Харків
tazik0009@mail.ru

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СФЕРІ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

Вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції завдає значної шкоди як економіці, так і суспільству України. Зловживанню монопольним становищем на ринку, антиконкурентним узгодженим діям, іншим виявам дискримінації суб'єктів господарювання неможливо протидіяти лише шляхом законодавчих заборон. Розв'язання цього завдання покладено на такий важливий елемент правового забезпечення протидії порушенням антимонопольно-конкурентного законодавства, як система охоронних засобів правового впливу (санкцій), що застосовуються до правопорушників. Дуже важливим аспектом у цьому питанні є вчасність виявлення та припинення таких порушень та застосування відповідальності, співрозмірної з наслідками, завданими правопорушенням.

Ключові слова: правове забезпечення економічної конкуренції, антимонопольно-конкурентна політика держави, правопорушення у сфері антимонопольно-конкурентного законодавства, відповідальність за порушення конкурентного законодавства.

Постановка проблеми. Питання кваліфікації та виявлення правопорушень конкурентного законодавства є дуже актуальним. Але важливої уваги заслуговує саме питання притягнення до відповідальності винних осіб і співрозмірність такої відповідальності з наслідками, завданими правопорушеннями у цій сфері.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженнями в цій сфері займаються такі вчені, як Г. Андрощук, О. Безух, В. Базилевич, О. Бакалінська, С. Валітов, В. Геєць, Ю. Журик, Б. Кваснюк, В. Лагутін, Н. Малахова, Т. Удалов, І. Шумило та інші.

Формулювання цілей. Метою статті є аналіз видів відповідальності, передбаченої конкурентним законодавством, та пропозиції щодо удосконалення механізму притягнення до відповідальності, за правопорушення у сфері економічної конкуренції.

Виклад основного матеріалу. Конкурентне законодавство передбачає перелік правопорушень, а також відповідальність за ці правопорушення, що передбачені у Господарському кодексі України [1], законах України «Про захист економічної конкуренції» [2], «Про захист від недобросовісної конкуренції» [3].

Докладніше зупинимося на відповідальності саме за правопорушення у сфері економічної конкуренції, серед яких Закон України «Про захист економічної й конкуренції» виділяє такі види, як антиконкурентні узгоджені дії; зловживання монополією (домінуючим) становищем; антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю; обмежувальна діяльність суб'єктів господарювання, об'єднань та інші [2]. Особливості порядку розгляду заяв, справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та про захист від недобросовісної конкуренції визначені Правилами розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що затверджені розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 р. № 5 з наступними змінами і доповненнями [4].

Як і всі інші правопорушення, порушення законодавства про захист економічної конкуренції за його наслідками є суто негативним явищем і тягне за собою відповідальність. Юридична відповідальність за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства, зокрема за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, будується за загальними правилами юридичної відповідальності згідно з теорією держави і права. Тому необхідно виділяти такі питання юридичної відповідальності у сфері конкуренції, як її підстави, зокрема правопорушення і його склад, цілі, функції, види, санкції, також безпосередньо законодавство, яке і відображає положення юридичної відповідальності. Особливістю відповідальності за порушення конкурентного законодавства, як і господарсько-правової відповідальності в цілому, є те, що вона настає незалежно від вини правопорушника [5].

І. А. Шуміло визначає юридичну відповідальність за порушення законодавства про захист конкуренції як охоронні правовідносини, що виникають між компетентним державним органом та правопорушником у зв'язку із за-

стосуванням до суб'єктів антиконкурентного правопорушення примусових штрафних заходів у встановленому процесуальному порядку. Заходи юридичної відповідальності значно відрізняються від заходів захисту, що мають правовідновлювальний характер. Юридична відповідальність, як правовідношення, виникає з моменту вчинення правопорушення, адже саме на цій стадії особа, що вчинила протиправні дії, зобов'язана прийняти заходи державно-правового примусу, а держава має право вжити ці заходи [6].

Чинним законодавством за вчинення антиконкурентних правопорушень передбачені господарсько-правові, адміністративні, цивільно-правові та кримінальні заходи відповідальності.

На відміну від цивільно-правових та адміністративних заходів відповідальності, господарсько-правові санкції застосовуються в обов'язковому порядку. За своїм характером господарсько-правові санкції поділяються на господарсько-управлінські (штрафні), компенсаційні та конфіскаційні [6].

Законом України «Про захист економічної конкуренції» за порушення законодавства про захист економічної конкуренції передбачено застосування штрафів; заходів примусового поділу монопольних утворень; адміністративна відповідальність посадовців і інших працівників суб'єктів господарювання, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління і контролю; відшкодування шкоди [2].

Найпоширенішою формою відповідальності в цій сфері є накладення штрафів Антимонопольним комітетом України (АМКУ). Штрафи накладаються у розмірі 1%, 5%, 10% доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф. В разі наявності незаконно одержаного прибутку, що перевищує 10% зазначеного доходу (виручки), штраф накладається у потрійному розмірі незаконно одержаного прибутку.

Одним із видів відповідальності за порушення законодавства про захист економічної конкуренції є примусовий поділ суб'єкта господарювання. Однак практика показує, що норма закону, яка передбачає такий поділ, виконує швидше превентивну (попереджувальну) функцію та не має практичного застосування за вчинення відповідних правопорушень з огляду на таке. Якщо суб'єкт господарювання зловживає монопольним (домінуючим) становищем на ринку, органи АМКУ можуть прийняти рішення про його примусовий поділ. Таке рішення підлягає виконанню у строк, що не може бути менше 6 місяців. Примусовий поділ застосовується не за всі порушення антимонопольного законодавства, а лише за одне з них — зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку. Застосування цієї санкції АМКУ в разі зловживання монопольним становищем суб'єктами господарювання не

є обов'язковим. Рішення про примусовий поділ ухвалює АМКУ, проте виконання цього рішення покладається на правопорушника.

Слід зазначити, що в практиці вітчизняних й зарубіжних антимонопольних органів примусовий поділ суб'єкта господарювання використовується як винятковий захід впливу. На жаль, законодавство України не містить спеціального нормативного акта, яким би визначались особливості проведення примусового поділу суб'єктів господарювання за рішенням АМКУ. Більш того, в законодавстві відсутні спеціальні вимоги до рішення органів АМКУ про примусовий поділ юридичної особи, зокрема щодо встановлення граничних строків поділу, призначення комісії з припинення, визначення обов'язків суб'єкта господарювання із виконання цього рішення [7].

Система санкцій за порушення конкурентного законодавства, крім штрафів, які накладаються на суб'єктів господарювання АМКУ, включає в себе також адміністративну відповідальність.

Посадові особи та інші працівники суб'єктів господарювання, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю відповідно до ст. 54 Закону України «Про захист економічної конкуренції» несуть адміністративну відповідальність за порушення порядку надання інформації АМКУ, а також за створення перешкод його працівникам при проведенні перевірок, огляду, вилученні чи накладенні арешту на майно, документи чи інші носії інформації.

Згідно з цією статтею посадові особи зазначених органів, крім того, можуть нести адміністративну відповідальність за невиконання рішень органів АМКУ. Адміністративна відповідальність посадових осіб за невиконання рішення АМКУ певною мірою компенсує відсутність штрафу за дії, передбачені статтями 15, 16, 17 та 21 Закону України «Про захист економічної конкуренції». Зокрема, це — антиконкурентні дії органів влади, делегування владних повноважень підприємствам та схиляння до вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції чи сприяння вчиненню таких порушень, обмежувальна діяльність об'єднань.

Законодавець мав на увазі, що у випадку вчинення таких порушень органи АМКУ проводять розслідування, надають рекомендації стосовно припинення дій, які мають ознаки порушення, рекомендації щодо усунення причин їх виникнення або вжиття заходів для усунення наслідків. Виконання таких рекомендацій є підставою для закриття провадження у справі за умови, що порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції і не завдало значних збитків. Якщо ж ці заходи не допомогли, приймається рішення про необхідність припинення дій, які кваліфікуються ст. 50 Закону як порушення. І лише у разі невиконання такого рішення АМКУ має бути

застосована адміністративна відповідальність до посадової особи органу влади. Суб'єкти господарювання у такій ситуації, тобто при невиконанні рішення АМКУ, відповідно до ст. 52 Закону, повинні сплатити штраф до 10 відсотків доходу за рік.

З метою удосконалення практики застосування адміністративної відповідальності за порушення конкурентного законодавства АМКУ у 1999 р. був підготовлений проект змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, яким запропоновано надати можливість посадовим особам АМКУ не тільки складати протоколи про адміністративні правопорушення, а й розглядати відповідні справи та накладати адміністративні стягнення. Цей проект 16 листопада 2000 р. навіть був прийнятий Верховною Радою України у першому читанні.

Паралельно до Закону «Про Антимонопольний комітет України» [8] були внесені зміни, якими надано право державному уповноваженому АМКУ та голові територіального відділення не тільки складати протоколи про адміністративні правопорушення, а й розглядати відповідні справи та накладати адміністративні стягнення за порушення антимонопольного законодавства. (Це положення мало набрати чинності з дня внесення відповідних змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення.) Однак АМКУ так і не був включений до переліку органів, які уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення, як це передбачалося проектом. Після цього АМКУ знову були надані відповідні пропозиції для внесення змін до Кодексу, але до їх прийняття процедура накладення адміністративних стягнень поки що передбачає лише складення державним уповноваженим АМКУ або головою територіального відділення відповідних протоколів і надсилання їх органам, які уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення.

Саме тому в ст. 54 Закону чітко не розписана процедура застосування адміністративної відповідальності. Відповідно до ст. 221 Кодексу України про адміністративні правопорушення, справи про адміністративні правопорушення розглядають судді районних або міських судів. Отже, протоколи, складені посадовими особами АМКУ, надсилаються до відповідного суду. Важливо тільки стежити за тим, щоб не прострочити час, протягом якого може накладатися зазначена санкція [9].

Згідно зі ст. 38 Кодексу України про адміністративні правопорушення, адміністративне стягнення може бути накладене не пізніше 2 місяців із дня вчинення порушення, а при триваючому порушенні — 2 місяців із дня його виявлення. Ці строки не можуть бути продовжені. Якщо адміністративне стягнення не накладене у зазначені строки, то за це правопорушення винна особа не може бути притягнута до адміністративної відповідальності.

Тут слід зазначити, що органи АМКУ із метою всебічного, повного й об'єктивного з'ясування дійсних обставин справи, прав і обов'язків сторін зобов'язані досліджувати регіональні та загальнодержавні ринки, одержувати від сторін, інших осіб письмові та усні пояснення, складати подання з попередніми висновками і вносити їх на розгляд органів чи посадових осіб, яким підвідомча справа. В окремих випадках для з'ясування обставин, що мають значення для справи і потребують спеціальних знань, провадиться експертиза. Всі ці заходи, як правило, неможливо провести за два місяці, встановлені Кодексом для підготовки прийняття рішення.

Адміністративні санкції накладаються судами вкрай рідко порівняно з кількістю випадків виявлення відповідних порушень. Навіть у тих випадках, коли органами АМКУ протоколи до суду надсилалися своєчасно, іноді термін притягнення до відповідальності минав у зв'язку із з'ясуванням у судах обставин, що мали важливе значення для вирішення питання. І якщо в кінцевому підсумку підтверджувалася наявність підстав для притягнення до адміністративної відповідальності, суд уже не міг нічого зробити.

Крім встановлення терміну давності, можливість накладення адміністративного стягнення ускладнюється ще й тим, що ст. 17 Кодексу передбачене звільнення від відповідальності, якщо порушення було скоєне в стані крайньої необхідності, необхідної оборони або порушник був у стані неосудності, чи не підлягав адміністративній відповідальності. Наведене доповнюється можливістю звільнення від адміністративної відповідальності при малозначності правопорушення (ст. 22).

Відшкодування шкоди, як форма господарсько-правової відповідальності, передбачається у разі заподіяння внаслідок порушення конкурентного (антимонопольного) законодавства шкоди (як правило, майнової) учасникам конкуренції, споживачам, державі. Застосовується в судовому порядку за заявою заінтересованої особи (осіб), в інтересах держави — антимонопольних органів, прокурора. Розмір шкоди визначається за правилами Цивільного кодексу України (ст. 203) [10].

Відшкодування шкоди є мірою компенсаційного характеру і задоволення таких вимог проводиться в добровільному порядку або за рішенням суду. Практика застосування Закону України «Про захист економічної конкуренції» свідчить про незначне застосування відшкодування шкоди як міри відповідальності за порушення конкурентного законодавства. Такий стан речей пов'язаний насамперед з недостатнім обґрунтуванням сум матеріальної шкоди в ухвалених рішеннях. А це, у свою чергу, свідчить про недостатнє методичне забезпечення при застосуванні цієї норми закону.

Висновки. Чинним законодавством за вчинення антиконкурентних правопорушень передбачені господарсько-правові, адміністративні, цивільно-пра-

вові та кримінальні заходи відповідальності. Серед видів відповідальності, передбачених законодавством, деякі види взагалі не застосовуються через недосконалу систему виявлення правопорушень та процедуру притягнення до відповідальності.

Особливістю відповідальності за порушення конкурентного законодавства, як і господарсько-правової відповідальності в цілому, є те, що вона настає незалежно від вини правопорушника.

Найпоширенішою формою відповідальності за порушення конкурентного законодавства є накладання штрафів АМКУ. Сума штрафу обчислюється незалежно від доходу підприємства. На практиці ж сума штрафу не завжди відповідає дійсності, адже винні суб'єкти, використовуючи тіньову економіку, не оголошують реальної суми доходів, від якої обчислюється штраф. Іншою прогалиною є те, що закон передбачає штраф щодо правопорушника, незалежно від настання наслідків. А отже, сума штрафу не завжди співрозмірна зі збитками, завданими економіці або суб'єктам господарювання. Вважаємо за доцільне звернути увагу при розрахунках розміру штрафу на наслідки, завдані правопорушенням.

Хоча законодавство про захист економічної конкуренції і передбачає примусовий поділ суб'єкта господарювання як один із видів відповідальності, однак фактично цей вид відповідальності не застосовується. Це зумовлено тим, що законодавство України не містить спеціального нормативного акта, яким би визначались особливості проведення примусового поділу суб'єктів господарювання за рішенням АМКУ. Більш того, в законодавстві відсутні спеціальні вимоги до рішення органів АМКУ про примусовий поділ юридичної особи, зокрема щодо встановлення граничних строків поділу, призначення комісії з припинення, визначення обов'язків суб'єкта господарювання із виконання цього рішення.

Законодавством передбачено адміністративну відповідальність посадових осіб та інших працівників суб'єктів господарювання, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, але, на жаль, Закон не містить норм, які б визначали досконалу процедуру притягнення до такого виду відповідальності. На практиці адміністративні санкції накладаються судами вкрай рідко, порівняно з кількістю випадків виявлення відповідних порушень. Вважаємо за доцільне внести зміни до законодавства стосовно строків та порядку притягнення до адміністративної відповідальності, а також розширення повноважень АМКУ з цього приводу, для того щоб цей вид перетворився із формального на реальний вид відповідальності. Існує необхідність передбачення за деякі правопорушення поряд із адміністративною відповідальністю ще й господарсько-

правову відповідальність, наприклад штраф, залежно від наслідків правопорушення.

Отже, ми бачимо прогалини в конкурентційному законодавстві, особливо з питань процедури притягнення до відповідальності, розрахунку розміру штрафу, застосування адміністративної відповідальності та інших видів, щодо процедури яких існує явна необхідність доповнення законодавства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січ. 2003 р. №436–IV // Відом. Верхов. Ради України. – 2003. – № 18–22. – Ст. 144.
2. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11 січ. 2001 р. №2210–III // Відом. Верхов. Ради України. – 1999. – № 12. – Ст. 64.
3. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 7 черв. 1996 р. №236/96–ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 36. – Ст. 164.
4. Правила розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ) [Електронний ресурс] : затв. розпорядж. Антимонопол. ком. України від 19 квіт. 1994 р. №5 // Верховна Рада України : офіц. веб-портал. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0090-94>.
5. Господарське право України : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М. К. Галянтич, С. М. Грудницька, О. М. Міхатуліна та ін. – К. : МАУП, 2005. – 424 с.
6. Шуміло І. А. Відповідальність за порушення законодавства про захист конкуренції : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Інеса Анатоліївна Шуміло ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. – Донецьк, 2001. – 207 с.
7. Пелипенко О. Примусовий поділ суб'єктів господарювання внаслідок порушення законодавства про захист економічної конкуренції / О. Пелипенко // Юрид. радник. – 2007. – № 6. – С. 74–77.
8. Про Антимонопольний комітет України : Закон України від 26 листоп. 1993 р. №3659–XII // Відом. Верхов. Ради України. – 1993. – № 50. – Ст. 472.
9. Кодекс про адміністративні правопорушення : Закон України від 7 груд. 1984 р. №8073-X // Відом. Верхов. Ради Української РСР (ВВР). – 1984. – Дод. до № 51. – Ст. 1122.
10. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січ. 2003 р. №435-IV // Відом. Верхов. Ради України. – 2003. – № 40–44. – Ст. 356.

REFERENCES

1. Hospodarskyi kodeks Ukrainy : vid 16 sich. 2003 r. №436–IV. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 2003. №18–22. St. 144.
2. Pro zakhyst ekonomichnoi konkurentsii : Zakon Ukrainy vid 11 sich. 2001 r. №2210–III. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 1999. №12. St. 64.
3. Pro zakhyst vid nedobrosovisnoi konkurentsii : Zakon Ukrainy vid 7 cherv. 1996 r. №236/96–VR. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 1996. №36. St. 164.

4. Pravyla rozghliadu zaiav i sprav pro porushennia zakonodavstva pro zakhyst ekonomichnoi konkurentsii (Pravyla rozghliadu sprav). Retrieved from: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0090-94>.
5. Haliants M. K., Hrudnytska S. M., Mikhatulina O. M. (2005) Hospodarske pravo Ukrainy: pidruch. dlia stud. vyshch. navch. zakl. K. MAUP.
6. Shumilo I. A. (2001) Vidpovidalnist za porushennia zakonodavstva pro zakhyst konkurentsii : dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.04. Donetsk.
7. Pelypenko O. (2007) Prymusovy podil subiektiv hospodariuvannia vnaslidok porushennia zakonodavstva pro zakhyst ekonomichnoi konkurentsii. Yurydychnyi radnyk. 6.
8. Pro Antymonopolnyi komitet Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 26 lystop. 1993 r. № 3659–XII . Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 1993. № 50. St. 472.
9. Kodeks pro administratyvni pravoporushennia : Zakon Ukrainy vid 07 hrudnia 1984 roku № 8073-X. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainskoi RSR (VVR). 1984. Dodatok do № 51. St. 1122.
10. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 16 sichnia 2003 roku № 435-IV. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 2003. №№ 40-44. St. 356.

Стаття надійшла до редакції 12.04.2016.

Т. И. ШВЫДКАЯ

кандидат юридических наук, ассистент кафедры хозяйственного права Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого, Харьков

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМА ХОЗЯЙСТВЕННО-ПРАВОВОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ В СФЕРЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ КОНКУРЕНЦИИ

Нарушения законодательства о защите экономической конкуренции наносят значительный ущерб как экономике, так и обществу Украины. Злоупотреблению монопольным положением на рынке, антиконкурентным согласованным действиям, другим проявлениям дискриминации субъектов хозяйствования невозможно противодействовать только путем законодательных запретов. Решение данной задачи возложено на такой важный элемент правового обеспечения противодействия нарушениям антимонопольного-конкурентного законодательства, как система охранных средств правового воздействия (санкции), применяемые к правонарушителям. Очень важным аспектом в этом вопросе является своевременность выявления и пресечения таких нарушений, и применения ответственности, соразмерной с последствиями, нанесенными правонарушителями.

Ключевые слова: правовое обеспечение экономической конкуренции, антимонопольно-конкурентная политика государства, правонарушения в сфере антимонопольно-конкурентного законодательства, ответственность за нарушение конкурентного законодательства.

T. I. SHVYDKA

PhD. (Legal Sciences), assistant lecturer of the Economic Law Department Yaroslav Mudryi National Law University, Kharkiv

IMPROVEMENT OF A MECHANISM OF THE ECONOMIC AND LEGAL RESPONSIBILITY IN THE FIELD OF ECONOMIC COMPETITION

Problem setting. A matter of qualification and revealing violations of the competitive legislation is of great importance. However, the very matters of calling guilty persons to account and adequacy of such responsibility and consequences inflicted by violation of the law in this field are noteworthy.

Recent research and publications analysis. Scientists such as H. Androshchuk, O. Bezukh, V. Bazylevych, O. Bakalinska, S. Valitov, V. Heiets, Yu. Zhuryk, B. Kvasniuk, V. Lahutin, N. Malakhova, T. Udalo, I. Shumylo et al. do researches in this area.

Paper objective. An article objective is to analyze types of the responsibility determined by the competitive legislation and to propose recommendations regarding improvement of the mechanism of calling to account for violations of the law in the field of economic competition.

Paper main body. The competitive legislation encompasses a list of violations of the law and the responsibility for these infringements. The responsibility begins regardless of lawbreaker guilt. It is a peculiarity of the responsibility for infringement of the competitive legislation (along with the economic and legal responsibility in general). Infringement of the antitrust legislation is a factual reason for the legal responsibility in the area of economic competition protection and resistance to monopolization of commodity markets.

Imposing fines of the Antitrust Committee of Ukraine (ATCU) is the most widespread form of the responsibility for infringement of the competitive legislation. A fine amount is calculated according to enterprise income.

Mandatory division of a business entity is one of the responsibility types. Practically, this responsibility types is not applied, because the Ukrainian legislation does not contain a special normative act regulating peculiarities of performing the mandatory division of business entities on the resolution of the ATCU.

Such a tendency is inherent to the administrative responsibility provided for by the competitive legislation. The administrative sanctions are imposed by courts very rarely compared to cases of revealing corresponding infringements.

Conclusions of the research. Unfortunately, there is an imperfect system of measures of the influence on infringement of the competitive legislation in Ukraine nowadays. The current legislation provides for economic and legal, administrative, civil and legal, and criminal responsibility for commitment antitrust infringements. Some types of the responsibility determined by the legislation are not applied at all because of an imperfect system of revealing infringements and a procedure of calling to account.

There are gaps in the domestic competitive legislation, especially on matters of the procedure of calling to account, calculation of a fine amount, application of the administrative responsibility and other types, procedures of which require amendment of the legislation.

The author thinks that it is expedient to focus on consequences caused by infringements in the process of fine amount calculation. There is a need to amend the legislation with information regarding terms and an order of calling for administrative responsibility and extension powers of the ATCU in this area in order to turn this type from formal one into a real type of responsibility.

The main abstract for the article

Abstract. Commitment of violations of the legislation on economic competition protection harms the economy as well as the Ukrainian society. The misuse of the monopolistic position in the market, anticompetitive concerted practices, and other displays of business entity discrimination cannot be resisted by legislative prohibitions only. The system of protective measures of the legal influence (sanctions) applied to lawbreakers as an important element of legal support of resistance to infringements of the antitrust legislation solves this problem. Timelessness of revealing, cessation of such violations, and application of the responsibility being adequate to consequences caused by the violations are very important aspects of the examined problem.

Key words: legal support of economic competition, antitrust policy of a government, violations of law in the field of antitrust competitive legislation, responsibility for infringement of competitive legislation.